

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékire negyedévre 8 „

Tul a határokon.

Az álomból felverték kábulatával olvassuk azokat a ragyogó beszédeket, melyeket a Népszövetség közgyűlésén a kisebbségi ügy tárgyalásán mondtak el a nemzetközi politikai élet legnagyobb szónokai. A szónokok nagy közönségsikert arattak, a szónokoknak hatalmas sikerük volt, de lesz-e akár csak egy parányi sikere az ügynek?

Ez a vita több, mint 10 éve folyik váltakozó sikerrel, de változatlan hévvel. Közben a kisebbségi kérdésnek nemcsak egész irodalma, de külön stílusa, külön nyelve, külön argumentációja alakult ki. A kisebbségek helyzete maradt változatlan, külön elintézési formulái csiszolódtak a kisebbségi kérdésnek. A stílus egész sima lett, csak az élet maradt rögs továbbra is. S Genfben még mindig azon vitatkoznak, hogy hol az a határ, melyen öszszetalálkozhatik az államok szuverenitásának tisztelete a kisebbségeknek kijáró védelem aktivitásával?

S bármilyen csodálattal, sőt hódolattal nézzük azt a munkát, amit Apponyi Albert gróf végez a kisebbségek érdekében, mégsem hallgathatjuk el azt a meggyőződésünket, hogy vannak még neki is olyan követelések, melyek az eszmék magaslati levegőjében életképesek csupán, de nem bírnak el a mindennapi élet legelső próbatételét sem. Minek áldoz még Apponyi Albert is időt, energiát és méltóságot tudásban és tekintélyben ama törekvés számára, hogy kisebbségi sérelmek tárgyalásán a Népszövetség ismerje el tárgyaló félnek a sérelmet szenvedő kisebbségeket? Briand napokkal előbb megállapította Genfben, hogy a kisebbségi panaszok száma egyre csökken, de még az ő színes fantáziája s olykor elragadó szónoki formakészége sem jutott el ahoz a következtetéshez, hogy a panaszok számának meggyűrűléséből a kisebbségek helyzetének jobbrafordulására kell következtetni. A kisebbségek panaszkodnak, de — nem a Népszövetség előtt. Mit jelent az a népszövetségi eljárás, amire a kisebbségeket meg sem idézik, meg sem hallgatják, melynek során az érdekelt kisebbségek még tanuk sem lehetnek s a hozott határozatokról nem is értesítik a kisebbségeket, hogy még látszatát is elkerülik annak, mintha a kisebbségek ügyfelek lennének.

A nemzeti szuverenitás félreértett, vagy félremagyarázott érzékenysége nevében tartják ennyire tiszteletben azt az államjogi kapcsolatot, mely a kisebbségek és az államhatalmak között fennáll. Amde, ha minden elhatározásban sokkal döntőbb tényező az államok szuverenitásának tisztelete, mint a komoly és hatályos védelme a kisebbségeknek, mit remélnek még a kisebbségi küzdelmek legjobbjai is attól a kívánságtól, hogy a kisebbségek maguk képviselhesék a maguk ügyeit a Népszövetség előtt? Jugoszláviában diktatura van már második éve s a diktatura kormánya olyan törvényt hozott, mely halállal büntet minden cse-

lekvést és magatartást, mely a mai uralom ellen irányul. Genfben azért harcolnak, hogy a kisebbségek maguk léphessenek fel a sérelmet okozó kormány ellen, Jugoszlávia kormánya pedig halállal rendeli büntetni azokat, akik ellene fellépnek. Szép, szép az az eredmény, amit tavaly Madridban értek el a Népszövetség kisebbségi bizottságának tanácskozásában, de az áthelyezhetetlenségétől megfosztott Jugoszláv bírót nem a madridi események s nem a genfi tárgyalások anyaga érdeklik, hanem az otthoni ukázok. Próbálna csak a jugoszláviai magyar kisebbség olyan botor lenni, hogy a Népszövetség előtt bepanaszolja a kormányt! Lehet, hogy elkövetkezik még olyan tisztult kor, melynek nyugodt at-

moszférájában az államok kormányai meg fogják engedni állampolgáraiknak, hogy nemzetközi fórum elé idézzék őket, — ám ebben az utópista korban már aligha lesz jelentősége a kisebbségi védelemnek.

Az azonban kétségtelen a leggyönyörűbb órációk s a legemelkedettebb szónoklatok mellett is, hogy a kisebbségek mai nemzetközi helyzetén változtatni kell. A kisebbségek ma a kisebbségi perekben nem peres felek, nem tanuk, hanem — pertárgyak. A pernek nem urai, hanem tárgyai. Körülbelül az a szerepük, mint a birtokháborítási perben nem a peres feleknek, nem a bírónak, szakértőnek, vagy tanunak szerepe, hanem a megháborított birtoké.

Az viszont nem kisebbségi védelem, mely a kisebbségeket lázadóknak, hűtleneknek, rebelleseknek tünteti fel saját uralmuk előtt s ha attól kell tartaniok, hogy az őket ért sérelem szóvátétele újabb s még fájóbb forrásává válik. Amíg a nemzetközi jogrend nem biztosítja a panaszemelés jogát, addig hatástalan marad minden eredmény, bármennyi jószándék s bármilyen nemes gondolat harcolta is azt ki. A kisebbségi védelemnek a Népszövetség előtt elbogatellizált ügyét új tartalommal csak így lehetne megtölteni s a kisebbségekben, a jogkultúra ellátatlanságában csak így lehetne újra visszaállítani a Népszövetségbe vetett régen megrendült hitet.

A téli inségakció első lépése:

kibővítik a szegényügyi ellátást és összeírják az elaggott, vagy állandó betegség folytán munkaképtelen egyéneket.

A múlt hét csütörtök délutánján tartották meg Baja városánál a városi székház közgyűlési nagytermében a téli inségakció előkészületeinek megbeszélését. Ezen az értekezleten több bizottsági tag, főleg pedig Klauber Lajos azt indítványozta, hogy a további lépések megtétele előtt legfontosabb lenne a szegényügyi, helyesebben téli inséges ellátatlanok kataszterének összeállítása, mert csak akkor lehet az akció méreteiről beszélni, ha tudják, hogy hány inséggel kell számolni, illetve hányról kell gondoskodni.

A város vezetősége ez alapon elhatározta az ellátatlanok kataszterének öszszeállítását.

Az összeíráshoz az értekezleten a szocialista bizottsági tagok felajánlották a szakszervezet segítségét, de a város egyelőre nem veszi igénybe azt. Erre majd csak később kerül sor, amikor az adatokat összeegyeztetik.

A városi hatóság egyelőre felhívja azokat az elaggott, vagy állandó betegség folytán munkaképtelen egyéneket, akik önmaguk eltartásáról gondoskodni képtelenek, vagy eltartásra köteles s

tartásra képes hozzátartozókkal (gyermek, unoka) nem rendelkeznek s eddig nyilvántartásba véve még nem lettek, hogy e célból szeptember 25-ig a délelőtti hivatalos órák alatt a városi közgyűlési hivatalban (I. emelet 8) jelentkezzenek.

Itt említjük meg, hogy a hatóság figyelemének arra is ki kell terjednie, hogy hiába van valakinek gyermeke és unokája, akit a törvény szerint szülei, nagyszülei eltartására lehet kötelezni, amikor a mai munkanélküliség s keresetnélküliség közepette az a gyermek és unoka is társadalmi támogatásra szorul.

A hatóság külön hangsúlyozottan közli, hogy ezuttal csakis az elaggott, vagy betegség folytán állandóan munkaképtelen egyéneket írják össze. Azoknak, akiket a közgyűlési hivatal, vagy a szegénygondozó nővérek már régebben felvettek a nyilvántartásba, most nem kell jelentkezniük.

Ugy látszik, a téli inségakciónak ez lesz az első fázisa: ez a kibővített szegényügyi akció.

Ma délután kisgyűlés, szombaton délután közgyűlés lesz a városnál.

A két ülés legfontosabb tárgya a város 1931. évi háztartási költségvetésének letárgyalása lesz.

Baja város törvényhatósági kisgyűlése ma, szeptember hó 15-én d. u. 3 órákor a városi székház 30. sz. termében rendes ülést tart az alábbi tárgysorozattal:

I. Előkészítő hatáskörben: A város háztartásának 1931. évi költségvetése. A kereskedelem ügyi miniszter leirata a bekötő-utak építése és a baja-csávolyi törvényhatósági utnak állami költségen engedélyezett helyreállítása ügyében. Sztruhák Bertalan, volt városi írnok nyugellátásának megállapítása.

II. Ügyintéző hatáskörben: Hadirok kántak Országos Nemzeti Szövetsége bajai csoportjának kérelme évi segély

megállapítása iránt. Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének bajai csoportja a vásártéri V. tetektömb 39. sz. parcelláját szövetségi és népkonyha építési céljára díjtalanul átengedni kéri. Horváth Béla, műszaki tanácsos kérelme a vásártéri 40. sz. parcellának eladását kéri családi lakóház építésére. Makói hagymakertészek szövetkezete a lakosságnak olcsóbb hagymával való ellátása ellenében egy kisebb árusítóhelyiség díjmentes átadását kéri. Főiskolai tanulók segélyezésére engedélyezett 1200 pengő odaítélése. Futó István bajai lakos kérelme visszahonosítás eseteére községi kötelékbe felvétele iránt.

Kahó Miklós, bajai lakos visszahonosítás eseteére a községi kötelékbe felvételét kéri. Krikovszky József, irodatiszt kérelme visszatérítendő családi pótlék elengedése iránt.

Viszont Baja város törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlést 1930. év. szeptember hó 27. napján d. u. 3 órákor tartja a városi székház 1. számú termében a következő tárgysorozattal:

Polgármesteri jelentés. A város háztartásának 1931. évi költségvetése. A kereskedelemügyi miniszter leirata a bekötő utak építése és a baja-csávolyi törvényhatósági utnak állami költségen engedélyezett helyreállítása ügyében. Sztruhák Bertalan, volt városi írnok nyugellátásának megállapítása.

Összeírják a világháboruban elűnt katonákat.

A k. elügyminiszter az 1914. 18. évi világháboruból (hadifogságból) vissza nem tért egyének összeírása ügyében körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.

A világháború több mint 10 esztendeje befejeződött és még mindig nagy számban vannak anyakönyvvezetetlen katonai halálesetek. Vonatkozik ez különösen az orosz hadifogságba jutott és ott elhalt katonai egyénekre. Családi és vagyonjogi szempontok, de a közérdek és az anyakönyvi nyilvántartás teljessége is megkívánja, hogy e halálesetek anyakönyvvezetetlenül ne maradjanak. Ezért szükségessé vált a háborúból eddig vissza nem tért egyének összeírása.

A rendelet felhívja az alispánokat, hogy a törvényhatóság területén működő anyakönyvvezetőket az összeírás végrehajtására utasítsa. Az összeírásba fel kell venni mindazokat a személyeket, akik hadba vonultak, de ezideig vissza nem tértek (eltűntek, hadifogságba jutottak, de magukról életjelt nem adtak), illetve azokat, akiknek elhalálozását nem anyakönyvezték. Fel kell venni tehát azokat is, akiket a háboruban eltűntek holtányilvántartásáról szóló rendeletek alapján bíróság holtan nyilvánítottak. Az anyakönyvvezető

Vegytiszta ecetsav

paprika és uborka eltevéshez olcsó és jó **beszerezhető a**

Városi Drogériában, Baja

Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

köteles az összeírásba felvenni mind-azokat a személyeket is, akiknek hozzátartozói e célból nála jelentkeznek, tekintet nélkül arra, hogy az eltűnt egyén, illetve hozzátartozója odaváló születésű, illetőségű-e, vagy sem. Köteles továbbá az összeírásba felvenni

azokat is, akiknek hozzátartozói e célból ugyan nem jelentkeztek, de az anyakönyvvezetőnek tudomása van arról, hogy ilyenek vannak. A közigazgatási hatóságok kötelesek az anyakönyvvezetőket e munkájukban a legmesszebbmőnden támogatni.

Leszakadt a zsiliphid egy pécsi teherautó alatt.

A véletlen játszott közre, hogy nem követelt emberhalált, vagy nagyobb szerencsétlenséget.

A Ferenc-csatorna zsilipjénél lévő rozott hidról már megemlékeztünk jó egynehányszor a lap hasábjain. Rozoga, elhanyagolt állapotban van ez a hid, amelyen életveszélyes a közlekedés. A város maga is belátta ezt s hosszas huza-vona után odáig jutott a dolog a múlt évben, hogy a hid újráépítésére a múlt évben megtartották a közigazgatási bejárást s ennek a során Baja város közgyűlése egy nyilatkozott, hajlandó a hid jókarban helyezéséhez mintegy 12.000 pengővel hozzájárulni, ámbar Baja városának abszolút semmi köze hozzá, mert hiszen a hid nem is a város területén fekszik, hanem Pestvármegye területén. De amikor sem a karbantartásról a szerződés értelmében egyedül gondoskodni tartozó Ferenc-csatorna, sem Pest vármegye, sem pedig Szeremle község a füle bubját sem mozgatta a hozzájárulást illetőleg, akkor fogta magát Baja is és ugyancsak visszavonta az erre a célra felajánlott összeget.

Amíg a közigazgatási hatóságok huzavonáznak, az alatt a hid gyors intézkedést követel, mert csakugyan életveszélyes a rajta való közlekedés. Ugy áll a helyzet, hogy a hidra felügyelő bajai m. kir. folyammérnöki hivatal megengedte, hogy 40 méteres teherrel

még áthaladhatnak a hidon közlekedési eszközök. Ez alapon az elmúlt napokban egy pécsi teherautó 36 méteres összsúllyal át akart haladni a hidon. A teherautó alatt a hid deszkái beszakadtak s csak annak volt köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség s emberhalál nem következett be, hogy a hid deszkáit keresztben tartó pillérek megakadt az autós s így nem zuhant le a mélységbe a Ferenc csatorna igaz hogy alacsony vízi medrébe.

A hid a jelen állapotában tarthatatlan. A Szeremléről és Bátorról Baja felé irányuló forgalmat erősen megnehezíti ez a hid, mert a falusi gazdák, akik terményeiket Bajára akarják behozni, vagy itt bevásárolni, — nem hajlandók a börtököt állandóan reszkírozni ezen a hidon, amelyen épügy imádkozva, Istenhez könyörögve mennek át a parasztkocsik, mint ahogyan Istenhívó lesz az istentelen a hajón, amikor az a vihar játékszerévé válik.

Ugy látszik, valami nagy szerencsétlenségnek kell közbejőnnie, hogy megmozduljanak az illetékes hatóságok, sőt maga az állam is kényszerítse a hid alapos renoválására azokat, akiknek az kötelességük.

A vármegye főispánja bemutatja a számonkérőszék üléséről felvett jegyzőkönyvet. Alispáni előterjesztés az 1931. évi közuti költségelirányzat, Borota község iskolaépítési költsége, a baja-hercegszántói áll. th. közut 17.280—19.912 km. szakasza kezelésbe vétele, a vármegye 1931. évi háztartási és nyugdíjkötségvetése, a vármegyei alapok és gyámpénztár tőkepénzének gyümölcsöző elhelyezése, az 1930. évi háztartási költségvetés keretében szükséges hitelátruházás és a vármegyei törvényhatósági testnevelési bizottságban megfűresedett egy tagsági hely beöltése iránt.

Jánoshalma község kérelme hatósági husszék felállításához segély kiutalása iránt. Szűcs József th. utkaparó mátelkei lakos kérelme állandó ellátás iránt. Deák János th. utkaparó kérelme lakbér nyugdíj folyósítása iránt. Az Országos Magyar Dalosszövetség kérelme rendkívüli segély kiutalása tárgyában. Vaskut község 1929. évi gyámpénztári mérlege. Mélykut község 1929. évi gyámpénztári mérlege. Mélykut község elhagyott gyermekek segély alapjának 1929. évi számadása. A vármegye őszi közgyűlését szeptember 29-én délelőtt a megyei kisgyűlésen készítik elő.

Ma délelőtt 9 óra után agyonlőtte magát egy bajai fakereskedő.

Megrendítő tragédia hirtelen szét ma délelőtt a városban. Egy fiatal bajai fakereskedő: Vrabely József délelőtt 9 óra után Frommer-pisztollyal fejbe lölte magát és azonnal meghalt.

Vrabely József 1898-ban született s 1924-ben jött Bajára, mint az akkor Baján fióktelepet létesítő Kronberger-fatelepe vezetője. Ez a fatelepe egy ideig jól prosperált, de azután a gazdasági deroute válságba sodorta ezt az üzletet.

Ekkor egy új nagy fakereskedelmi céget gründolt a Kronberger-féle fatelepe, Schleicher Ákos fakereskedésének és a Dunamenti Faipari Részvénytársaság összeolvadásával. Ez az új cég volt a Bajai Fakereskedelmi Rt. Ennek lett Vrabely József a vezetője. A fiatal fakereskedő azonban a cégtől nemrégiben barátságos uton megvált, de csak mint vezető hagyta el a Fakereskedelmi Rt. mert a részvényértelmeztetése továbbra is megmaradt a cégnél. Vrabely azonnal ismét munkához látott. Új saját fakereskedést alapított a Budapesti-uton a Bajai Hengermalom mögött a régi Kronberger-féle fatelepen, ahol egyúttal a lakása is volt.

Uj üzletét szeptember 1-én nyitotta meg.

A telepen lévő lakásán ma délelőtt negyed 10 órakor egyedül tartzkodott a lakásban. Egyszer csak egy irtózatos dörrenés hallatszott a lakásból. Berohtantak s ott találták a földön Vrabely Józsefet vérbeborultan. A fejéből vér szivárgott s elfődte az arcát. Frommer-pisztolyból eresztett egy golyót a jobb halántékába. A golyó összeroncolt az agyvelőjé és azonnali halált okozott. Az esetről rögtön telefonon értesítették a mentőket, akik kivonultak dr. Fodor László mentőorvossal a helyszínre. Ott konstatálta dr. Fodor László kórházi orvos, hogy Vrabely meghalt. A mentők erre a helyszínen hagyták az öngyilkos holtestét.

Az öngyilkosságot legott jelentették az államrendőrkapitányságnak is, ahonnan dr. Dobó Árpád rendőrtanácsos, a büntügyi osztály vezetője s vitéz Tolnai Márton detektív mentek ki a helyszínre, hogy megállapítsák a tényállást.

Beszéltünk ma Vrabely több jóbarátjával is, akik ugyancsak tanácsotlanul állanak a rejtélyes öngyilkosság

Mittárgyalnak a megye őszi közgyűlésén?

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága Baján, szeptember 30-án délelőtt 9 órakor és a szükséghez képest a következő napokon a vármegyei Petőfi színház nagytermében tartja harmadik rendes közgyűlését, melynek tárgysorozata a következő:

Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. A vármegye főispánjának átirata, melyben közli, hogy a Kormányzó ur a születésnapja alkalmával a vármegye közönsége által előterjesztett üdvözlést megköszöni.

A belügyminiszter leirata Madridban tartandó közigazgatási kongresszuson való részvétel tárgyában. A pénzügyminiszter leirata a bajai pénzügyigazgatói állás betöltése tárgyában. A belügyminiszter leirata a törvényhatósági közgyűlések számáról és ügyrendjéről alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. A belügyminiszter leirata a vármegyei és községi alkalmazottak nyugellátásáról alkotott vármegyei szabályrendelet módosítása tárgyában. A belügyminiszter leirata Szűcs Gyula nyug. járási rendőrfelügyelő nyugdíj felülvizsgálására irányuló kérelme tárgyában.

Székesfehérvár sz. kir. város közönségének átirata a törvárosba szóló léjárú vasuti jegyek kiadásának beszüntetése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratának támogatása iránt.

Békés vármegye és Szeged sz. kir.

város közönségének átiratai a hadirokantak, hadiözvegyek és hadiárva járókéainak rendezése és a hadikölcsönkötvények valorizációja tárgyában a kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt.

Borsód-Gömör és Kishont közigazgatásilag egyesített vármegyék közönségének átirata a th. bizottság kiegészítő tagjai részére a vm. közgyűlésekre való beutazásuknál felárú III. oszt. vasuti jegy engedélyezése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratának támogatása iránt. Jász-Nagy-Kun-Szolnok vm. közönségének átirata a vm. t. főorvosnak utiátalánnyal való ellátása tárgyában a népjóléti és munkaügyi miniszterhez intézett feliratának támogatása iránt.

Biharvármegye közönségének átirata az árterületekre eső utak hozzájárulási költségeinek szabályozása tárgyában a m. kir. kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt. Komárom és Esztergom közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék közönségének átirata a törvényhatósági autonómia érvényre juttatása és sértetlenségének megővése érdekében a belügyminiszter urhoz intézett feliratának támogatása iránt.

Győr sz. kir. város közönségének átirata a th. joggal felruházott városi állatorvosok magasabb fizetési osztályba való sorozása tárgyában a belügyminiszter urhoz intézett feliratának támogatása iránt.

Bécsi gázgyári diókokszt

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.
Telefon 26. Hajnald ucca 13.

PRIMA

gázgyári diókokszt,
porosz diókokszt és
porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben
leplomált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési
feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

Annyit kap, amennyit vásárol,

50 kg-os plombált
zsákokban vesz

la gázgyári diókoksztot, tojásszenet,
porosz-szenet, aprított tüzfát, kovacs-szenet,
retorta bükkfászenet

a legolcsóbb árakon, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIJA

szénagykereskedők bajai kirendeltségénél.
Telefon 266. Szent István-tér 7. Telefon 266.

elött. Már csak azért is annál titokzatosabb ez a tragédia, mert Vrabely József egyetlen levelet sem hagyott hátra, vagy legalább is eddig még nem találtak egyet sem, amiből sejteni lehetne a fiatal fakereskedő borzalmas tetének okát, vagy ami megmagyarázná a dráma ezen homályos részletét. Öngyilkosságának nem lehetett anyagi vonatkozása háttere, mert elég jól szituált viszonyok között élt.

Vrabely után feleség és egy kislány maradt.

Kamaraelőadások a Nemzeti Szálloda színháztermében.

A Pécsi Nemzeti Színház társulata Fodor Oszkár vezetésével alig pár napja kezdte el előadásait, de az előjelekből, a bérlők nagy számából arra lehet következtetni, hogy a szokottnál is nagyobb érdeklődést tanúsít közönségünk kedvenc színházterületére.

Bizonyára ösztönös megérzése ez a közönségnek, mert a színházi iroda híreiből, de az igazgató felhívásos írsaiból is, amelyet szerkesztősége számára adott, tudjuk azt, hogy több, mint 20 újdonságban lesz e rövid négy-öt hét alatt részünk és olyan egybeforrott művésztestület játékában, amelyről a szigorú hangú „Vasvármé-

gye” is azt írta, hogy a magyar színjátszás büszkesége a Pécsi Nemzeti Színház ezidei előadásai.

Az a sokéves kapcsolat, amely öszszefűzi a pécsi színházat Baja intelligenciájával, arra kötelezi a színház igazgatóját, hogy azokkal az irodalmi értékű, ugynevezett kamarajátékokkal és az újabb, merészebb színpadirodalommal is megismertesse a közönséget. És mert október második felében téli állomásra vonul a színház, így szombat és vasárnapok, amikor a Központi Színházban operetelőadások kerülnek színre, az ugynevezett Kamara-színházban, a Nemzeti Szálloda erre a célra alkalmas színháztermében mérsékelt helyáras előadásokat tart.

Az első, ugynevezett kamaraszertű színjáték előadása a Vigszínház múlt évi nagy sikere, Hunyady Sándor: Julius éjszaka című, kicsit merész témájú színjátéka lesz szombaton, 27-én. Vasárnap este ugyanott kerül színre a Belvárosi Színház száz előadást megért „Fruska” című szenzációs vígjátéka, amelynek első előadását csütörtökön a Központi Színházban hirdeti a színlap.

Mindent összevéve olyan változatos, tartalmas és értékes színházi estekben lesz része közönségünknek, amely csak szorosabbá fogja fűzni egymáshoz a pécsi színházat és Baja színházért lelkesedőit.

A belvárosi elemi iskola terveit előbb a kultuszminiszternek kell jóváhagynia.

Baja város polgármestere a mai napon kiírta a nyilvános versenytárgyalást a Baján építendő belvárosi elemi iskola nyolc különböző típusú munkálataira. Az ajánlatokat október 10-én d. e. 11 óráig kell benyújtani, mert ekkor tartják meg az ajánlatok felbontását.

Emlékeztet, hogy a központi belvárosi elemi iskola kibővítéséért régóta folyik a harc. A belvárosi elemi iskola a kereskedő ifjak egykori székházában nyert elhelyezést. Az iskola termei itt nemcsak szűkek és egészségtelenek, hanem sötétek is. Kisgyűléseken és közgyűléseken folyt a harc, hogy radikális megoldást nyerjen a belvárosi elemi iskola. És végül a hatóság, amely pedig mindenkor teljes megértéssel kezelte ezt az ügyet, most összel jutott az iskolaépítési program keretében ahhoz, hogy a belvárosi elemi iskola évek óta húzódozó ügyét is megoldja.

Az első terv az volt, hogy a mostani városi polgári piaskola az első és második emeleten nyer elhelyezést, míg a földszint az elemi iskoláé maradt.

Utóbb azonban ezt a tervet odamódosították, hogy az emeletelhúzástól eltekintenek, hanem a polgári iskolát Deák-utcai szárnyának folytatása képpen a kereskedő ifjak volt székházáig kibővítik még pedig emeletes épülettel s ott helyeznék el az elemi iskolát megfelelő modern épületben.

Egyelőre ez a terv s ennek építésére is írta ki dr. Puskás Dezso polgármester a nyilvános versenytárgyalást, ámbár ezek a tervek, illetve ez a

megoldási módzat sem végleges, mert azt előbb be kell mutatni a kultuszminiszternek s annak jóváhagyását kérni. Eppen ezen ügyben utazott fel szerdán Budapestre Nagy András városi főmérnök, hogy a bemutatott tervek a kultuskormány jóváhagyását kikérje.

HÍREK.

— **Hazajött a főispán.** Bisztrai-Balku Gyula főispán ma Bajára érkezett s elnökölni fog a délutáni városi kisgyűlés ülésén.

— **A költségvetés tárgyalására hazajött a polgármester.** Ma délután a kisgyűlés, holnapután, szombaton pedig a városi törvényhatósági közgyűlés fogja tárgyalni az 1931. évi költségvetést, amelyre értesítésünk szerint hazajött dr. Vojnics Ferenc polgármester is, aki emiatt megszakította a székesfehérvári panama fegyelmi vizsgálatát.

— **Megszűnt az ebzárlat.** Ez is ritkán történik Baján. De most mégis bekövetkezett ez az örömdetes intervallum. Három és fél hónap mulva az elsőfokú állategészségügyi hatóság hétfőn feloldotta az ebzárlatot.

— **Izr. istentisztelet.** Pénteken délután az istentisztelet háromnegyed hatkor kezdődik.

— **Hamisítják az ötpengősöket.** Alig kerültek forgalomba az új öt- és kétpengősök, máris megjelentek a hamisítványok. A hamisítók eddig csak a vidéken dolgoztak és csak egyetlen esetben találtak hamis ötpengőst Budapesten. Különösen a vidéki bucsukon és vásárokon garázdálkodnak a pénzhamisítók és a hamis ötpengősök is ott kerültek először forgalomba. A

takarékos a háztartásban

hamis ötpengősök a valóditól azonnal megkülönböztethetők. A csengésük nem érces, a színük nem fényes, hanem sárgás és fakó.

— **A Daloskör választmányának ülése.** A Bajai Daloskör választmánya szombaton, szeptember 27-én este 7 órakor ülést tart a Tóth Kálmán Polgári Kaszinó emeleti helyiségében.

— **Szombaton tartja a nyári szünet után első ülést a Tóth Kálmán centennáriális bizottság.** A nyári szünet után a Tóth Kálmán centennáriális ünnepség előkészítő nagy bizottság ismét megkezdte üléseit. Az első ilyen ülés szeptember 27-én, szombaton délután 6 órakor lesz a Tóth Kálmán Polgári Kaszinó emeleti helyiségében. A bizottság utolsó ülést június 30-án tartotta. Egyébként egy régebbi ülésen hozott határozata szerint a centennáriumi előkészítő bizottság minden hónap utolsó szombat délutánján tartja ülést a Tóth Kálmán Polgári Kaszinóban. Ezt az ülést azonban mégis el kellene halasztani a jövő szombatra, mert szept. 27-én költségvetést tárgyaló közgyűlés lesz a városnál, ami bizonyára hosszú ideig fog tartani, úgy hogy a centennáriumi előkészítő ülésen azok, akik mindkét bizottságnak tagjai, — nem vehetnek részt.

— **A holnapi inségértekezlet.** A város vezetősége közli velünk, hogy a péntek délután a városháza közgyűlési termében megtartandó értekezlet nem a munkanélküliséggel kapcsolatos téli inségakció megoldásával, hanem a jövő évi költségvetésnek erre vonatkozó kérdésével fog foglalkozni.

— **Talált aranykarkötő lánc.** Egy drb. karkötő láncot találtak. A rendőrség felhívja a jogos tulajdonosát, hogy a kapitányság 31 sz. helyiségében vegye át.

— **Vidéki zenetanárok országos kongresszusa.** A vidéki zenetanárok országos kongresszusukat október 28-án tartják meg Szegeden. A kongresszuson részt vesz a kultuszminiszter zenei referense: dr. Jeszenszky Sándor min. tanácsos is.

— **Hogyan szabadul meg Amerika üzleti lanyhaságtól?** Néhány nap előtt hármás temetés zajlott le a régi kínai császárságra emlékeztető körülményes ceremóniával. A temetés színhelye az Atlanti óceán Norfolk Cape Charles között, a gyászszertartást Rowland Wagner üszteletes végezte, a gyászbeszédet John Gallard Pollard, Virginia kormányzója mondta ezer gyászoló tisztelember jelenlétében. Annak rendje és módja szerint az óceánba süllyesztettek 3 bábut, melyek az amerikai gazdasági élet három gonosz szellemét jelképezték. Ezek a következők voltak: Mister Üzleti Lanyhaság, Misteress Pesszimizmus és Miss Szerencse. Virginia kormányzója a következő beszédet mondta: Öreg Lanyhaság bácsi, öreg Pesszimizmus néni és boldogtalan lányotok, Szerencse kisasszony, az Egyesült Államokban nincs többé keresni-valótok. A ti időtök lejárt. Eddig a té megfélemlen uralkodtatok, de most már torkig vagyunk veletek. Visszaváltunk a valótlanság birodalmába, ahonnan jöttetek.

— **Menetrend változás.** Az október 5-én életbelépő téli menetrendeket tartalmazó „Máv Menetrend”, a magyar kir. Államvasutak hivatalos menetrend könyvének tetszetős és általánosan kedvelt „zsebalaku” kiadása megjelent. Közli a magyar kir. Államvasutak, Duna—Száva—Adria vasut, Győr—Sopron—Ebenfurti vasut és az többi magánvasutak, a helyiérdekű vasutak, autóbusszjáratok, hajózási és légi-forgalmi vállalatok hivatalos menetrendjeit. Ez az egyetlen menetrendkönyv, mely a hazai (vidéki és fővárosi) autóbussz járatok hivatalos menetrendjeit is tartalmazza. Kapható minden könyvkereskedésben, dohánytözsdeben és a vasuti állomások pénztárainál és kapusainál.

— **Összeesett az utcán.** Sipos János 27 éves géplakatos szerdán délután a Várady-érsek-ut 9. számú ház előtt szívbaj következtében összeesett. A szerencsétlen ember úgy vágódott arca, hogy kiverte a fogait elől. Első segélynyújtás után a mentők a kórházba szállították.

Egy nagy r é z ü s t

megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Színház

Fruska vígjátékbeutató Feleky Klára bemutatkozó felléptével. Az idény első vígjátékzenzációja Barry Connors és Zagon István ragyogó fehérvígjátéka, a Fruska, melyet prózai együttesünk vitéz Bánky Róbert rendezésében ma, csütörtökön mutat be. Az előadás briliáns teljesítménye a prózai együttesnek s a darab keretében lesz alkalmunk megismerni Feleky Klárit, a kassai színház ünnepelt drámai szendéjét. A Fruska fehér vígjáték és egész estén keresztül harsogó kacagásban tartja a közönséget. A többi főszerepet Szekelyhidy Adrién, Egri Berta, Máhr Klári, Nagy Imre, Bognár Elek és Golda József játssza.

Diákszerelm pénteken és szombaton. A budapesti Király-Színház ragyogó operettsikere, a legbájosabb amerikai diákoperett elsőrangú, fővárosi előadásban kerül bemutatásra. Az évad szenzációja lesz a Diákszerelm felvonulásokkal, táncokkal, ragyogó kiállításokkal. Hangulatos énekszámok, diáktrefák, futball-események és izgalmas színesítik a kedvesen romantikus cselekményt. Az évad egyik legszebb operett-estje lesz a Diákszerelm.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: Mit susog a fehér akác, új beállításban, Fejér Erzs, Harcos Irén, Nagy Gábor, Bihary Nándor, Krémer György, Szarvassy György főszereplésével kerül felújításra.

Vasárnap este Tommy és Társa. Operettújdonosság!

Krétaőr hétfőn este. Klubund irodalmi remeke, a misztikus Kina poétikus színjátéka, a szavak muzsikája hétfőn este kerül színre kitűnő szereposztásban a főszerepben Feleky Klárral.

U-R-A-N-I-A

Szeptember hó 25-én, csütörtökön d. u. 6 és este fél 9 órakor.

Kivételesen 2 napig lesz műsoron

A SzentImre nap és SzentIstván

jubileumi ünnepségekről a rendező főbizottság megbízásából kizárólagossággal joggal készült film több jelenete.

Kísérő műsor: Buster Keaton világhíru komikus utolsó filmje a szezonban

A csikágól kékszakál.

Falrengető vígjáték 8 felvonásban.

Míradók.

RÁDIÓT ÉS VILLANYT Brusztnál!

Baja, Szent István-tér 4. (Közgazdasági Bank épülete.) Telefon: 255. sz.

Megbízható, praktikus, olcsó.

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesujfalu

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT ÜDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-ÚT
TELEFON 290.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil-motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmobile, Steyrmüvek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja
Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

Motortekercselést

elvállal és szakszerűen végzi

„Világosság”

elektrotechnikai és műszaki vállalat,
ahol legelőcsöbbsen szerelhető be szükségletét **rádió és villamossági** cikkekben.
Rádiók 6-12-18 havi részletfizetésre kaphatók.

Egy 3-4 szobás
lakást

keres magasabbrangu pénzügyi tisztviselő
nov. 1. beköltözésre.
Bejelentések a kiadóhivatalba kéretnek.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján

HORVÁTH KÁROLY mértékszabósága

a legelőcsöbbs, mert nem tömegcikket ad, hanem a legújabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó
Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Háromhavi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

FÜRÖSZTŐ ÉS MOSÓ-TEKNŐK, LÉTRÁK

olcsón csak
UTRYNÁL.

kaphatók
Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

SVOBODA kályhát vásároljon. Gyár:
Budapest, Andrassy-út 14. Kapható:
SCHEER Adolf és Flánál Baján.

Saját gyártmányu
acélsodronyágybetét
Ára P 16-
Utry Pál Fiai
Erzsébet királyné-utca 38.
Telefon 280. Alapítás 1895.

Szept. 23-tól szept. 29-ig
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyászpatikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyetlen gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Kereszthúros, páncéltökés, fekete
rövid, teljesen új

zongora
sürgösen eladó.
Ósz utca 1. szám alatt.

SZABADALMAT megszeres, értékeit
minden államban
Aron és Molnár
SZABADALMI IRODA
Budapest, VIII., Rákóczi-út 15. Felvilágosítás díjtalan

Lezakatok:
Wil dmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekesanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.